

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. De Transfiguratione Domini. Domine bonum est nos hic esse.
Sinec in ipso cœlesti gustu sistendum est, longè minus in sensuali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

quàm detrahenti pallium, dare & tunicam? quàm nihil cuiquam recusare, & se beatiorem dando quam accipiendo reputare? At quid rationabilius quàm Christo ita consulenti credere? quàm Christum ita facientem sequi? quàm Christo spectante & remunerante hoc opus sic operari? Quid minus rationabile quàm quod credidit Abraham de sua mastando? quid magis rationabile quam quod credidit loquenti Deo? Quid minus rationabile quàm quod unus imperitæ linguæ Moses persuadeat Pharaoni ut dimittat universum Israël? quid rationabilius quàm quod homo Divina confortatus potentia possit illud quod permittit Deus? Quid minus rationabile quàm quod piscatores ad unius hominis vocem, sua omnia deserant, & se futuros hominum piscatores credant? sed quid rationabilius quam sic eò vocentem Christum sequi? Percurre quotquot in Evangelio dicta, quotquot in Christo & in sanctis facta, & advertes in singulis nihil esse majus quam quod minus apparet; nihil esse suavius, quam quod putatur asperius; & nihil esse rationabilius, quàm quod videtur minus rationabile. Sic est stulta Dei Sapientia, sic est infans maturitas, sic semper incipiens provectorio, sic indiscreta discretio, sic simplex prudentia & ovilis fortitudo. Ne unum separes ab alio, si quod eorum voles, nam simplicitas sine prudentia, rusticitas est: & pru-

dentia sine simplicitate, malitia.

Sic infantia Christiana nisi esset rationalis, in culpa esset: & humana rationalitas, nisi esset infans, non esset Christiana. Sic alius Christus est ruina & alius resurrectio, sic alius scandalum, & alius honor; sic alius odor mortis, & alius odor vitæ, prout videlicet quod in Christi cultu apparet minus rationabile minusque acceptandum, acceptatur aut rejicitur, prout se quisque sic abnegat ut non putet se magis rationabile Deo præstare posse obsequium quàm cum se velut hostiam mactet, rationem immolando fidei, obedientiæ, pietatis, ceterisque virtutibus, quantum illæ quidem exigunt ut in suis actibus humana Divinæ cedat Ratio.

Vide quantum in hoc desis: quantum tibi sæpe arroges & præsumas, judicando de Divinis quasi humana essent; & humana ponderando quasi si essent Divina. Non sic Apostolus; Non sic Apostolici quique Vtri de quibus ait: *In carne ambulantes non secundum carnem militamus. Nam arma militiæ nostræ non carnalia sunt sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, & omnem altitudinem extolentem se adversus scientiam Dei, & in captivitatem vadentes. omnem intellæctum in obsequium Christi.*

Vide Verbo, Abnegatio. Infantia, Fides, Obedientia.

FERIA QUINTA. DE TRANSFIGURATIONE DOMINI.

Domine, bonum est nos hic esse; Si vis, faciamus hic tria tabernacula. Matth. 17.

VERITAS PRACTICA,

Si nec in ipso cœlesti gustu sistendum est, longè minus in sensuali.

RATIO EST, Quia idcirco non est sistendum in cœlesti gustu ne nos à Christo sevocet.

Sed gustus sensualis nos longè magis à Christo se vocat.

Ergo longè minus in eo sistendum: in quo tamen adhuc hæret pertinacius.

I. PUNCTUM.

TRANSFIGURATI Christi Domini mysterium conjungens cum præcedentibus eius Verbis, sanctus Joannes

Chrysothomus: Quoniam, inquit, multa de periculo, multa de passione sua, multa de morte, & de cade Discipulorum loquutus est Dominus, Matth. & aspera complura atque ardua eis injunxit, & illa quidem in præsentis vitæ, & jam imminabant; bona verò in se & expectatione erant, ut puta quia servarent animam suam si perderent eam, quia in gloria Patris sui venturus sit, & præmia redditurus: Vi visu etiam certiores faceret, & ostenderet quidnam sit illa Gloria cum qua venturus est, quantum capere poterant, in

hæc præfenti vita illi ostendit, ne aut sua aut Domini morte doleant, & maxime Petrus.

Postquam itaque sex dies completi fuerunt ab iis quæ proximè considerata sunt, Assumpsit Iesus Petrum & Iacobum & Ioannem Fratrem eius, & duxit illos in montem excelsum seorsum, & transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius sicut Sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illi Moyses & Elias cum eo loquentes. Respondens autem Petrus dixit ad Iesum. Domine, bonum est nos hic esse, si vis faciamus hic tria tabernacula. Tibi unum Moysi unum, & Elia unum. Addit sanctus Marcus, non enim sciebat quid diceret, nam certè si scivisset non dixisset. Ad eo erat raptus dulcedine spiritualis gustus quem sentiebat ut voluisset illuc semper manere cum Christo, & cum aliis qui tum aderant, quod profecto erat intempèstivum & inordinatum.

Marti 9,

Sic multi decipiuntur suavitate illius affectus quem plerumque percipiunt in orando, legendo vel aliis piis exercitiis quasi tum verè devoti essent & non aliter. Non est huic affectioni tenacius inharendum, ut ait apud Geison & alij Patres, qui deducunt Veritatem propositam & diligentius expendendam. Quod si nec in ipso celesti & spirituali gustu sistendum est, longè minus in sensuali.

L. 3. c. 8.

Ratio allata continet documentum in vita spirituali commendatissimum, & cui declarando & confirmando multum confert hoc Transfigurationis mysterium. Quidquid videlicet nos à Christo purè & unice considerando & amando se vocat, tam diligenter est cavendum quam ipse Christus vult & meretur à nobis purè diligi. De qua pura Charitate passim habes in unaquaque parte, sed præsertim in Adventu, Hebdomada tertia, quibus hæc addo pauca ex Apostolo, unde pateat quantum ipse spiritualis gustus nos à Christo avertat. Finis, inquit, præcepti est Charitas, de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta, à quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium. Quinque hic conglobantur valde observanda. primum est finem præcepti esse Charitatem, id est, omnium eorum scopum & complementum, quæ in scripturis commendantur ac præcipue in Novo Testamento: Vox enim magis hæc qua utitur Apostolus expressè significat Evangelicam Doctrinam, sive à Christo, sive ab eius Discipulis denunciata, atque eò potissimum omnia tendere, ut diligamus; hunc esse omnium quæ fecit & dixit Dominus finem, quem ipse habuit, & quem nos habere vult in quodvis nostris operibus. Ubi jam

2 Tim. 1,

adverte generatim quanto in pretio nobis esse debeat Charitas, quantumque detrimenti ex eius defectu importari possit, cum in unaquaque re Finis maxime sit spectandus, quo si careas, vix profunt alia quæ assumpta erant velut media quædam ad illum finem. Deinde verò in particulari quantum à gustu spirituali sit cavendum, qui nos priveret illo sine in excellentioribus quæ possimus exercere operibus, nempe in Oratione, in Contemplatione, in Communionibus & aliis cum Christo communicationibus, ubi magis percipitur ille spiritualis gustus, & in quo percipiendo majus esse solet periculum, ne dum ei plus nimio adhaeremus, cum velut finem nobis illorum operum statuamus.

Secundum quod ait Apostolus, Charitas sit de corde puro, Id est, ut explicat S. Augustinus, quem sequuntur omnes Interpretes, corde sit vacuo ab omni amore sui, ut nihil omnino diligatur nisi quod diligendum est. At certè obstat gustus spiritualis, non in se quidem, sed in nobis, si nimis diligatur. Nam illa defectio nimia cum sit inordinatus nostri amor, quid inde sequitur nisi cordis impunitas, aut certe tanta puritatis diminutio, quantum erit ille amor nostri, seu quantum erit inordinatus?

L. de Doctr. Chr. c. 5.

Tertium, de Conscientia bona, Id est sic bene formata & directæ, ut sit scientia & testimonium quoddam animæ sibi post accuratum examen affirmantis se purè & sanè Christum diligere, quantum quidem hic fieri & affirmari potest, sicut de se agebat S. Augustinus: Non dubia, sed certa conscientia, Domine, amo te; percussisti cor meum verbo tuo, & amavit te. Possitne vero is de se idem testari qui nimio detinetur affectu quantumcumque spirituali: Possitne dici bona illa Conscientia quæ non esset ad regulam suam formata? Quænam est autem regula bonæ Conscientiæ nisi lex Dei? nisi lex illa Evangelica cuius finis est Charitas de corde puro? Hæc est puritas cordis quæ est regula seu bonitas ordinata, quæ bonam facit Conscientiam, & hæc puritas in gustu spirituali sic offenditur, sicque offensa Conscientiam movet & turbat, ut ipse S. Augustinus sibi à suaviori cantu Ecclesiæ multum timeret, quia multum inde afflictebatur: Fluctuo, inquit, inter partem voluptatis & experimentum salubritatis. Et post nonnulla quibus ait se cantus consuetudinè approbare in Ecclesiâ, sic pergit ad indicandam bonam Consuetudinem, Tamen cum mihi accidit ut me amplius cantus quàm res qua canitur moveat, penitenter mi peccare confiteor, & tunc mallem non audire cantantem, Hæc

10. Confess. 6.

10. Conf. 32

est videlicet puri cordis Charitas: hæc est divinæ Charitatis puritas, & bonæ Conscientiæ regula.

Quartum, de fide non ficta, non simulata, non sibi palpante, non sibi fingente nihil mali esse, non sibi applaudenti se ita credere quasi quod credat sic semper verum. Hæc est videlicet fides ficta quando in moralibus sibi quis format Conscientiam erroneam, quod maxime accidit in his rebus, ubi dominatur affectus, ut in gustu spiritualium quidquid placet, quando ex se non apparet malum, creditur bonum: & quidquid mali contra opponatur, non creditur, quia prævalet affectus nimis quo mens inescata minus est docilis & minus capax veræ fidei. Et quia qui sic inescantur non sibi hoc persuadent, nec se putant esse in mala fide, nec velent, ut ajunt, aliter de re credere quam quod credendum est, errant, falluntur, sibi hoc fingunt, fides ficta est & simulata, nam revera nisi nimio detinerentur affectu, dedoceri possent, & aliter credere.

Quis dixisset Apostolos nimis dolentes de Christi discessu, nimis Christum diligere, & hoc nimio affectu sic decipiut nisi eum temperarent non essent capaces S. Spiritus recipiendi; quis hoc inquam dixisset, nisi ille qui novit corda omnium? Quid credi posset purius quam ille amor in Christum? Et tamen non erat purus, quia erat inordinatus, erat immixtus amore proprio, erat affixus corporali presentia, contra ac erat ordinatum à Deo, ut supra in secunda parte dictum est. Dominica quarta post Pascha. Sic sibi fingunt se amantes, sic eorum fides ficta est & non sincera.

Unde, quod quintum & postremum est, à quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium. id est, nihil illis superfluit ex sua devotione sensibili, quam quod loquuntur; quod loquuntur vanum est & nullum, quia loquuntur de divinis prout sentiunt & male de his sentiunt. Quis est iste involvens sententias sermonibus imperitiis? Accinge sicut vir lumbos suos: interroga bo te, & responde mihi. Deus ipse est qui loquitur homini, de se loquenti, quia sic unicuique loquendum est de Deo & de divinis ut sit ipse paratus audire Deum loquentem, & ipsi respondeat interroganti. Sic loquendum semper sicut coram Deo non vaniloquere, non fide, non simulatè, quia coram Deo non sic auderes loqui, non sic illi vanè respondere.

II. PUNCTUM.

SED gustus sensualis nos longe magis à Christo servocat.

Per sensualem gustum intelligit illum natura-

lem affectum quem sentimus in honore nobis reddito, in lucro factu, in usu commoditatum, in amicitijs, in conversatione, & similibus objectis, non quidem ex se malis, sed inordinate amatis, id est, plusquam rectè præscribit Ratio, & status seu gradus perfectionis ad quem se unusquisque vocatum videt. Hic affectus seu gustus naturalis, dicitur sensualis, quia vel ex sensibus humanis nascitur; vel sensus commovet, & in ijs acquiescit: sicque nos à Christo longè magis separat, quàm sensus & gustus spiritualis, propter transièntem materiam, affectum, & effectum. Præmo materia seu objectum gustus sensualis longè minus est purum quàm materia spiritualis ut per se patet. Deinde affectus sensualis solet esse vehementior & diuturnior quàm spiritualis, citò enim arefcit lachryma, non ita vero amor, aut odium aut alius quivis affectus. Ac denique eius effectus sunt magis oppositi & adversi diligendo Christo quàm spirituales, nam magis cor humanum implicat, astringunt artius, occupant difficilius, divertunt longius, maculant foediùs & redeunt frequentius. Unde ut hic sensualis gustus evitetur, permittitur spiritualis: Sic suavis & dulcis affectus tuo Dominus testis, inquit S. Bernardus, contra male utique dulces vias carnis illecebras, & vincat dulcedinem dulcedo. Et post multa: omne quod blanditur de carne propria vel aliena, sacro-sancta carnis amoris postpone, tū videlicet permittitur ille amor sensibilis Christi, non ut in illo hæreatur tanquàm in fine, sed ut per illum alius amor qui ex se malignus est expellatur. In quo & mundi gloriam aquè comprehendit, ait S. Abbas, quia gloria mundi gloria est carnis, & qui in ea delectantur, carnales esse non dubium est. Tum verò pluribus docet istam sensibilem Christi amorem esse purificandum, ut possimus cum Apostolo dicere, nos & hoc neminem novimus secundum carnem. Et si cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus. Quasi diceretur, ante quidem secundum carnem licebat aliquo modo sic nosse Christum, ut nemo alius præter ipsum diligeret, nunc verò cum sic exuti fuerimus omni alieno affectu, neque ipsum Christum sensibili diligemus affectu, ut in eo sistamus & immoremur tanquàm in bono nostro gustando, sed hoc etiam purificati gustu, Christum diligemus ex puro corde ut illi purè placeamus, non nobis. O verè tum defæcatum & Deificatū affectum! sed nisi etià sic defæcatus sit, non erit purus quia faeces quibus purificandus erat, in eo remanebunt.

III. PUN-

Job. 58.

Serm. 20.
in Cant.

2. Cor. 5.

III. PUNCTUM

in, i.

*St nec igitur in ipso celesti & spiritali gustu sistendum, quanto longè minus in sensuali; Cum longè magis nos separet à puro Christi amore, quæ una erat Ratio. cur spiritalis gustus esset cavendus. Nam cum sint plurimi separationis huius à Christo gradus, atque hi tantò peiores sint quanto à Christo sunt longius distiti, certè si primi qui nos tantisper ab eo sevoant sunt cavendi, quanto magis consequentes & postremi qui nos damnosius ab eo separent? Et tamen in eis anima quantum adhuc inhæret? quantum tibi laus placet, honor delectat, & commoditas afficit? *Vsquequò delictis dissolveris filia vaga, quia creavit Dominus novum super terram: Leva tandem aliquando eum Apostolis oculos tuos, & vide solum Jesum; Levantes, inquit, oculos suos, neminem viderunt nisi solum Jesum. Quidquid creatum occurrat quantumcunque etiã spirituale, nihil illic nisi Jesum intueri, quia si quid illic boni spiritalis est, à Jesu solo, est à quò est omnis spiritalis benedictio, Sicut in ipso solo Deus nos diligit, nam dilectus est filius in quo sibi complacet Pater, & in quo illi omnia placent: Sic ille nobis placeat & in illo cuncta, nec aliter. Sicut in sanctissimo Sacramento, licet appareant species quæ dicuntur Sacramentales, solum ibi Jesus agnoscitur, colitur, adoratur. Sic pendè in singulis agnoscendis quia ex ipso & per ipsum constant.**

Atque ut magis etiam discas omnia sensibi-

lia temperare, audi quid loquatur cum illis Prophetis de Passione & de morte sua. Cur porro in tali lætitia? Ut se scilicet doceat lætitiã quamcumque sanctam & spiritualem sic esse temperandam, ne excedat & degeneret in sensualem, ne cum spiritu caperis, carne consummeris. *Gal. 3.*

Quod vel ex eo confirmatur, quòd ne ipsa quidè Beatitudo in se est diligenda sed in Deo, & in ipsa Deus, nec purus alioquin & satis castus amor esset, nec cum Propheta possemus, quod tamen debemus dicere: *Quid mihi est in celo & à te quid volui super terram, defecit caro mea & cor meum, Deus cordis mei & pars mea Deus in æternum. Qui ecce qui elongans se à se, peribunt. Perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Mihi autem adhaerere Deo, bonum est, Ubi sanctus Augustinus: Non ab illo, inquit, petitur aliud primum. Qui aliud primum petit à Deo, & propterea vult servare Deo, carius facit quòd vult accipere, quam ipsum à quo vult accipere. Quid ergo nullum primum Dei? Nullum prator ipsum. Primum Dei, ipse Deus est, hoc amat, hoc diligit: si aliud dilexeris, non eris castus amor, Recedu ab igne immortalis, frigesces, corrumpetur, Noli recedere, corruptio tua eris fornicatio tua. Et post multa: Rapite eum quotquot potestis quotquot possessuri estis non sit angustia. Nullos in illo limites facietis, totum singuli possidebitis, & totum omnes habebitis. Ergo hoc fac diem hunc es, Vide in 2. parte, Dominicam 2. Quadragesimi & in 3. in Festo Transfigurationis Domini.*

FERIA SEXTA.

DE EXPULSO A CHRISTO DÆMONE QUEM APOSTOLI NON POTUERUNT EIICERE.

Quare nos non potuimus ejicere eum? Et dixit illis, Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione & jejunio. Marci 9.

Eccl. 42.

VERITAS PRACTICA.

Quod monet Sapiens: Eris eruditus in omnibus: aut eris contra Dæmonem rudis in omnibus,

RATIO EST, Quia contra Dæmonem eris rudis in omnibus, si suam in his rudis in quibus tecum congregatur.

Sed nisi sis eruditus in omnibus, in his eris rudis in quibus tecum congregatur.

Haynesius Pars quarta.

Ergo quod monet Sapiens, Eris eruditus in omnibus, aut eris contra Dæmonem rudis in omnibus. Quod cerè est præcavendum.

I. PUNCTUM.

ACCURATE inter alios rem gestam refert S. Marcus, qui videri debet & notari præcipue quomodo in hoc Dæmoniaco, nostræ & aliorum tentationes designatur,

C